

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лішневської Анастасії Геннадіївни на тему: «Клінічні, лабораторні та імунологічні зміни при вірусному гепатиті С, залежно від ступеня фіброзу печінки і лікування», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Актуальність теми дисертації. Хронічний вірусний гепатит С є дуже поширеним захворюванням та залишається глобальною проблемою і на сьогоднішній день. Вірусом гепатиту С інфіковані понад 71 млн осіб у всьому світі, що становить близько 1,0 % населення. Гепатит С характеризується ураженням печінки, переважно з легким безжовтяничним перебігом у гострому періоді, але з частою хронізацією з багаторічним безсимптомним перебігом і наслідками у вигляді цирозу печінки або гепатоцелюлярної карциноми. Цироз, асоційований з ХВГС, є найчастішою причиною трансплантації печінки. За даними ВООЗ, цироз печінки призводить до 1,8 % смертей у Європі. На сьогодні багато уваги приділяється дослідженню біомаркерів цирозу в сироватці крові, з метою вчасного встановлення ступеню фіброзу та зменшення економічних збитків.

У результаті високої частоти латентного перебігу вірусного гепатиту С, значній кількості хворих встановлюють діагноз на стадії вираженого фіброзу та цирозу, що ускладнює лікування. Оцінка ступеня фіброзу є важливою для діагностики перед терапією, а також для подальшого спостереження. На даний час прийом протівірусних препаратів у пацієнтів зі збереженим морфофункціональним станом органу, дозволяєвилікувати цю інфекцію. Не зважаючи на меншу кількість побічних ефектів та вищу ефективність препаратів прямої протівірусної дії, пегильовані інтерферони залишаються актуальними для вивчення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано у межах науково-дослідницької роботи кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією Сумського державного університету «Поширені інфекційні хвороби північного регіону України: сучасні підходи до діагностики і лікування» (номер державної реєстрації 0117U003216). Дисертант була виконавцем окремих фрагментів вказаної науково-дослідницької роботи.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні положення та висновки дисертаційної роботи базуються на результатах проведеного клініко-лабораторного дослідження пацієнтів з хронічним вірусним гепатитом С. Автором чітко сформульована мета дослідження, яка полягає в удосконаленні діагностики цирозу, прогнозуванні імунологічних порушень при хронічному вірусному гепатиті С на підставі вивчення клінічних, гематологічних, біохімічних, інтегративних особливостей перебігу залежно від схеми протівірусної терапії та концентрації галектину-9 у сироватці крові.

Чітко і цілком логічно сформульовані завдання, спрямовані на досягнення мети:

- встановити епідеміологічні та клініко-лабораторні особливості перебігу хронічного вірусного гепатиту С;
- оцінити вплив протівірусної терапії, генотипу вірусу, активності хронічного гепатиту С, на гематологічні та біохімічні показники крові;
- розрахувати інтегративні показники неспецифічної імунореактивності, запалення та ендогенної інтоксикації у пацієнтів з хронічним вірусним гепатитом С, визначити вплив на них генотипу, активності, схем протівірусної терапії;
- вивчити імунологічні зміни у хворих, які отримували інтерфероновмісну протівірусну терапію;
- для визначення ступеня фіброзу печінки, використовуючи неінвазивні методи оцінки, розробити додаток для Android;
- визначити концентрацію галектину-9 у сироватці крові хворих на хронічний вірусний гепатит С, зміну його рівня при різних схемах лікування;
- дослідити залежність між концентрацією галектину-9 та розвитком фіброзу печінки, клініко-лабораторними показниками, індексами імунореактивності та ендогенної інтоксикації.

Роботу виконано на достатній для повноцінного статистичного аналізу кількості матеріалу: використано венозну кров 287 хворого на хронічний вірусний гепатит С та 55 практично здорових осіб для визначення гематологічних, біохімічних та імунологічних показників; 66 хворих на хронічний вірусний гепатит С та 20 осіб з групи порівняння – для визначення концентрації галектину-9 із застосуванням методів описової та порівняльної статистики. Всі лікувально-діагностичні процедури проводилися за інформованою згодою. Усім пацієнтам проводилося клінічне обстеження, гематологічні, біохімічні методи діагностики, розраховано інтегративні показники неспецифічної реактивності, запалення, ендогенної інтоксикації. Проведено імунологічні дослідження (антитіла до пероксидази щитоподібної залози, антитіла до тиреоглобуліну, антинуклеарні антитіла, антимитохондріальні антитіла), ультразвукове дослідження органів черевної порожнини та щитоподібної залози, визначено фіброз печінки за шкалою METAVIR та визначено значення APRI, FIB-4.

Статистичний аналіз включав оцінювання кількісних показників на предмет відповідності нормальному розподілу (критерій Шапіро-Уїлка; критерій Колмогорова-Смірнова); для порівняння незалежних сукупностей використовувався U-критерій Манна-Уїтні; при порівнянні декількох вибірок кількісних даних використовувався критерій Краскела-Уолліса; порівняння номінальних даних проводилося за допомогою критерію χ^2 Пірсона; з метою перевірки відмінностей між двома порівнюваними парними вибірками застосовувався W-критерій Вілкоксона; для вивчення зв'язку між явищами, представленими кількісними даними, використовувався непараметричний метод - розрахунок коефіцієнту рангової кореляції Спірмена; для створення прогнозу фіброзу від значення FIB-4 використовувався метод дискримінантного аналізу. З метою встановлення ефективності впливу кількісного показника (значення індексу, концентрація Гал-9 і т.д.) на

формування якісного показника (цирозу, спленомегалії, наявності автоімунних відхилень) застосовувався ROC-аналіз з пошуком точки відсічення.

Наукове дослідження виконано з дотриманням міжнародного та національного законодавства з питань етики відповідно вимогам закону України 23.09.2009 р. № 690 «Про затвердження порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і типового положення комісії з питань етики», закону України «Про лікарські засоби», 1996 року, ст. 7, 8, 12; документам ICH GCP (2008 р.), GLP (2002 р.). Дизайн та результати дисертаційного дослідження «Клінічні, лабораторні та імунологічні зміни при вірусному гепатиті С, залежно від ступеня фіброзу печінки і лікування» схвалені комісією з питань дотримання біоетики при проведенні експериментальних та клінічних досліджень медичного інституту Сумського державного університету (протоколи № 1/12 від 1 грудня 2017 року та № 1/9 від 14 вересня 2021).

Дослідження, проведене дисертантом, виконано на високому методичному рівні. Основні наукові положення і висновки, сформульовані в дисертації, логічно випливають з одержаних результатів і є достатньо обґрунтованими. Достовірність отриманих результатів підтверджена статистичними методами з використанням ліцензованого програмного забезпечення (SPSS-21 № ліцензії IDPQ2.ZVAU5.D0309). Основні наукові результати і висновки відповідають поставленій меті і завданням дослідження. Достовірність висновків і положень дисертації забезпечується комплексною стандартизацією методик проведених досліджень і достатньою кількістю контингенту дослідження.

Наукова новизна результатів дослідження.

На підставі проведеного комплексу досліджень автором вперше встановлено можливість діагностики цирозу печінки та запропоновано прогнозування автоімунних порушень у хворих на хронічний вірусний гепатит С на підставі визначення концентрації галектину-9.

Доведено можливість визначення ступеня фіброзу (а не лише визначення ймовірної наявності вираженого фіброзу) у хворих на хронічний вірусний гепатит С з метою вчасної діагностики стану печінки на підставі розрахунку FIB-4.

Встановлено асоціацію між кількістю галектину-9 та ступенем фіброзу печінки, кількістю тромбоцитів.

Поглиблено уявлення про вплив різних схем терапії на гематологічні, біохімічні показники.

Встановлено зміни інтегративних показників після початку лікування інтерфероновмісними схемами, що вказують на домінування клітинного імунітету (підвищення лімфоцитарного індексу, індексу Кребса), активацію макрофагальної ланки імунітету (зниження індексу співвідношення нейтрофілів та моноцитів), зниження механізмів гіперчутливості негайного типу (зменшення індексу співвідношення еозинофілів та лімфоцитів), посилення запалення (збільшення сумарного індексу запалення) переважно автоімунного генезу, порівняно з інфекційним (збільшення лімфоцитарно-гранулоцитарного

індексу, індексу співвідношення лейкоцитів та швидкості осідання еритроцитів).

Підтверджено асоціацію між фіброзом печінки та клінічними (набряково-асцитичний синдром, телеангіектазії, збільшення селезінки), гематологічними (тромбоцитами, еритроцитами, ШОЕ), біохімічними (білірубін, АЛТ, АСТ, ГГТП, ЛФ) особливостями перебігу захворювання та коефіцієнтом де Рітца, інтегративними показниками (індекс імунореактивності, індекс співвідношення лімфоцитів та моноцитів, індекс співвідношення лейкоцитів та ШОЕ).

Розроблено додаток для Android для швидкого визначення ступеня фіброзу печінки за допомогою спеціальних індексів та шкал.

Результати роботи включені до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я»: Спосіб оптимізації розрахунку ступеню фіброзу з використанням неінвазивних індексів у хворих на хронічні вірусні гепатити з застосуванням мобільного додатку (Патент на корисну модель №144948. Україна, МПК G01N 33/49. Опубл. 10.11.2020).

Теоретичне та практичне значення отриманих результатів.

Дисертантом доповнено вже відомі наукові дані про епідеміологічні та клініко-лабораторні особливості клінічного перебігу, діагностики і лікування хронічного вірусного гепатиту С.

Автором розроблено спосіб оптимізації розрахунку ступеню фіброзу з використанням неінвазивних індексів у хворих на хронічні вірусні гепатити, доведено доцільність визначення концентрації галектину-9 як маркеру розвитку цирозу печінки, автоімунних порушень.

Результати дослідження впроваджено у навчальний та науковий процес клінічних кафедр: кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією Сумського державного університету (Акт про впровадження від 18.05.21), кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Тернопільського державного медичного університету (Акт про впровадження від 6.05.21), кафедри інфекційних хвороб ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» (Акт про впровадження від 27.05.21), кафедри інфекційних хвороб Харківського національного медичного університету (Акт про впровадження від 10.02.21), кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією Української медичної стоматологічної академії (Акт про впровадження від 14.04.21).

Отримані результати наукової роботи впроваджено в практичну медичну діяльність лікувально-профілактичних закладів: Університетської клініки СумДУ (27.08.21), КНП СОР «Медичний клінічний центр інфекційних хвороб та дерматології імені З. Й. Красовицького» (Акт про впровадження від 20.05.21), КНП ХОР «Обласна клінічна інфекційна лікарня» (Акт про впровадження від 25.05.21), КП «Полтавська обласна клінічна інфекційна лікарня Полтавської обласної ради» (Акт про впровадження від 13.05.21).

Отримані результати дозволяють розширити уявлення про особливості діагностики фіброзу печінки, оцінити виразність неспецифічної реактивності, запалення та ендогенної інтоксикації.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження у практиці. Дисертаційна робота є клінічним дослідженням, направленим на удосконалення діагностики фіброзу, прогнозування імунологічних порушень при хронічному вірусному гепатиті С на підставі вивчення клінічних, гематологічних, біохімічних, інтегративних особливостей перебігу залежно від схеми противірусної терапії та концентрації галектину-9 у сироватці крові.

Отримані результати дають можливість встановлювати цироз печінки та прогнозувати імунологічні порушення на підставі визначення концентрації галектину-9.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях, персональний внесок здобувача.

За матеріалами дисертації опубліковано 25 наукових праць: 1 стаття, яка індексується у БД Scopus, 1 стаття – БД WoS, 2 статті - в наукових періодичних виданнях інших держав (1 з них – у виданнях країни Європейського Союзу (Польща)); 4 статті у наукових фахових виданнях України; 16 тез в матеріалах Міжнародних та Всеукраїнських конференцій; отримано 1 патент на корисну модель України. Сукупність усіх публікацій відображає викладені в дисертації результати дослідження, що відповідає вимогам Наказу МОН «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» від 23.09.2019 р. № 1220.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1) Chemych M. D., Lishnevskaya A. G. 2021. "The role of galectin-9 in patients with chronic viral hepatitis C and its connection with the type of therapy, the degree of fibrosis, clinical, laboratory, autoimmune and integrative indicators." *Wiadomości Lekarskie* LXXIV (5): 1180-1188. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34090287/> (Особистий внесок 0,4 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, відповідав за написання статті).

2) Лишневская А. Г., Чемич Н. Д. 2020. «Корреляционные связи между клиническими, гематологическими, биохимическими, интегративными показателями и степенью фиброза у пациентов с хроническим гепатитом С.» *Гепатология и гастроэнтерология* 1 (4): 45-54. <https://doi.org/10.25298/2616-5546-2020-4-1-45-54>. (Особистий внесок 0,4 авт. арк. Дисертант здійснював набір та обстеження хворих, призначення лабораторної діагностики, розрахунок індексів неспецифічної реактивності, запалення та ендогенної інтоксикації, аналіз та інтерпретацію даних, відповідав за написання статті).

3) Lishnevskaya, A. H., Chemych, M. D. 2020. "Changes in clinical, biochemical, immunological and integrative parameters in patients with chronic hepatitis C virus infection according to the virus genotype and the grade of activity." *Zaporozhye Medical Journal* 22(4): 485-494. doi: <https://doi.org/10.14739/2310-1210.2020.4.208363>. (Особистий внесок 0,7 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики,

розрахунок інтегративних показників, аналіз та інтерпретацію даних, відповідав за написання статті).

4) Lishnevskaya A. N., Chemych M. D. 2020. "Dependence of changes in hematological and integrative parameters in patients with chronic viral hepatitis C on the received antiviral therapy." *Journal of Education, Health and Sport* 10(2):177-195. eISSN 2391-8306. doi <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2020.10.02.023>. (Особистий внесок 0,6 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження на протязі всього терміну ПВТ, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, відповідав за написання статті).

5) Лішневська А. Г., Чемич М. Д. 2019. «Галектин-9 при вірусних захворюваннях: його регуляторна роль при хронічному вірусному гепатиті.» *Гепатологія* 3 (45): 6-21. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80814>. (Особистий внесок 0,4 авт. арк. Дисертант здійснював огляд та аналіз літературних даних, відповідав за написання статті).

6) Лішневська А.Г., Чемич М.Д. 2017. «Клініко-лабораторні та імунологічні особливості перебігу хронічного вірусного гепатиту С у хворих, які отримують протівірусну терапію з використанням пегільованих інтерферонів.» *Гепатологія* 1 (35): 32-39. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/67572>. (Особистий внесок 0,2 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання статті).

7) Чемич М. Д., Лішневська А. Г. 2017. «Хронічний вірусний гепатит С: клініко-епідеміологічні особливості, сучасні методи діагностики та лікування, взаємозв'язок з аутоімунними порушеннями.» *Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень* 2 (5): 749-760. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/58294>. (Особистий внесок 0,5 авт. арк. Дисертант здійснював огляд та аналіз літературних даних, відповідав за написання статті).

8) Лішневська А. Г., Чемич М. Д. 2017. «Зміни рівнів антимітохондріальних антитіл у хворих на хронічний вірусний гепатит С у процесі лікування та їх взаємозв'язок з клініко-лабораторними та епідеміологічними даними.» *Гепатологія* 4 (38): 29-36. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/67594>. (Особистий внесок 0,2 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання статті).

9) Лішневська А. Г., Чемич М. Д. «Зв'язок концентрації галектину-9 з лабораторними та імунологічними змінами у крові хворих на хронічний гепатит С, залежно від схеми протівірусної терапії». X з'їзд інфекціоністів України «Інфекційні хвороби: здобутки і проблеми у діагностиці, терапії та профілактиці» (6-7 жовтня 2021 року, м. Суми) - Тернопіль: ТДМУ Укрмедкнига. 2021: 76-77. (Особистий внесок 0,04 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

10) Лішневська А. Г., Чемич М. Д. «Взаємозв'язок галектину-9 і фіброзу печінки у хворих на хронічний гепатит С.» Мечниковські читання –

2020 : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (5–6 листопада 2020 року, м. Харків). - Харків: Харківський національний медичний університет, 2020. С. 85-87. (Особистий внесок 0,04 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

11) Lishnevskaya A., Chemych M., Berest O., Parashchenko V. "Features of clinical and biochemical changes and indicators of APRI and FIB-4 in patients with chronic viral hepatitis C." *Medicina. Abstracts accepted for the International Scientific Conference on Medicine organized within the frame of the 78th International Scientific Conference of the University of Latvia Volume 56, Supplement 1, 2020.* (Особистий внесок 0,02 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

12) Chemych M., Lishnevskaya A., Horbachevskiy A. "Dependence of clinical and laboratory changes in chronic viral hepatitis C on the degree of fibrosis." *Wiadomości Lekarskie. International public health conference «Public health in Ukraine modern challenges and developing prospects», Sumy, 23–24 April 2020. LXXIII, Issue 5: 1060–1061. doi: 10.36740/WLek202005141.* (Особистий внесок 0,03 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

13) Лішневська А. Г., Свікольнік А. І., Денисенко А. П. «Оцінка якості життя у хворих на хронічний гепатит С.» Матеріали Науково-Практичної Конференції з Міжнародною Учасстю (5–6 листопада 2020 року, м. Харків), ХНМУ: Харків, 83–85. (Особистий внесок 0,03 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

14) Лішневська А.Г., Чемич М.Д. «Порівняльна характеристика розрахунку ступеня фіброзу різними неінвазивними методами за допомогою мобільного додатку для Android.» Діагностика, лікування і профілактика інфекційних хвороб у період медичної реформи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції і пленуму ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів», (м. Кропивницький, 3-4 жовтня 2019 р.). Тернопіль: ТДМУ Укрмедкнига. 2019: 96-97. (Особистий внесок 0,04 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

15) Лішневська А. Г., Берест О. Б., Чемич М. Д., Парашенко В. А. «Розробка мобільного додатку для Android для розрахунку ступеню фіброзу та цирозу у хворих на ХВГС.» Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Суми, 29–30 травня 2019 року). Суми: Сумський державний університет, 2019. 65-68 с. (Особистий внесок 0,02 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

16) Lishnevskaya A., Chemych M., Berest O., Parashchenko V. "Correlation between the results of calculating different types of fibrotest using the mobile

application for Android." Biomedical perspectives: abstract book of international scientific and practical conference of students, postgraduates and young scientists (Sumy, October 16-18, 2019). Sumy: Sumy State University. 2019:129. (Особистий внесок 0,02 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

17) Lishnevskaya A.G. "Degree of severity of laboratory syndromes in patients with chronic viral hepatitis C." Topical issues of theoretical and clinical medicine: abstract book of International scientific and practical conference of students, postgraduates and young scientists, Sumy, October 17-19, 2018. – Sumy: Sumy State University, 2018: 54. (Особистий внесок 0,07 авт. арк. Дисертант створював дизайн дослідження, здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез, перевірка тез).

18) Чемич М. Д., Лішневська А.Г. «Взаємозв'язок ступеня недостатності імунітету і змін рівнів ANA у хворих на хронічний гепатит С, що перебувають на противірусній терапії.» Сучасні діагностичні, лікувальні і профілактичні технології у практиці інфекціоніста: всеукраїнська науково-практична конференція інфекціоністів і пленум ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів» (4-5 жовтня 2018 року, м. Чернівці). – Тернопіль: ТДМУ, «Укрмедкнига», 2018: 114-116. (Особистий внесок 0,04 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

19) Лішневська А. Г., Чемич М. Д. «Лейкоцитарний індекс інтоксикації та імунореактивність у хворих на хронічний вірусний гепатит С та їх зміни при лікуванні.» Мечниковські читання - 2018: «Актуальні проблеми парентеральних інфекцій»: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, що присвячена 95-річчю кафедри інфекційних хвороб Харківського національного медичного університету (17-18 травня 2018 року, м. Харків). - Харків: Харківський національний медичний університет, 2018: 73-74. (Особистий внесок 0,04 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення лабораторної діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез).

20) Лішневська А. Г. «Зміни біохімічних показників у крові хворих на хронічний вірусний гепатит С, які перебували на противірусній терапії.» Коморбідні стани – міждисциплінарна проблема. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (19 травня 2017 року, м. Харків). 2017: 85-87. (Особистий внесок 0,08 авт. арк. Дисертант формував дизайн дослідження, здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез, їх перевірку).

21) Лішневська А. Г. «Взаємозв'язок автоімунного статусу хворих на хронічний вірусний гепатит С з рівнем тромбоцитів у крові.» Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією СумДУ (Суми, 25–26 травня 2017 року):

152-154. (Особистий внесок 0,1 авт. арк. Дисертант формував дизайн дослідження, здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез, їх перевірку).

22) Чемич М. Д., Лішневська А. Г. «Залежність ступеня активності, фіброзу та рівня вірусного навантаження від змін рівня АМА у хворих на хронічний вірусний гепатит С при лікуванні пегильованими інтерферонами.» Перспективи розвитку медичної науки і освіти : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету, м. Суми, 16-17 листопада 2017 р. Суми : СумДУ, 2017: 18-19. (Особистий внесок 0,05 авт. арк. Дисертант здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез, їх перевірку).

23) Лішневська А. Г. «Залежність ступеня фіброзу від особливостей метаболізму у хворих на хронічний вірусний гепатит С.» Актуальні питання теоретичної та клінічної медицини : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, м. Суми, 20-21 квітня 2017 р. / Відп. за вип. М.В. Погорелов. - Суми : СумДУ, 2017: 466-467. (Особистий внесок 0,06 авт. арк. Дисертант формував дизайн дослідження, здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез, їх перевірку).

24) Лішневська А. Г. «Залежність епідеміологічних особливостей хронічного гепатиту С від автоімунного статусу хворих.» Епідеміологічні та клінічні ускладнення інфекційних та паразитарних хвороб у сучасних умовах. Всеукраїнська науково-практична конференція інфекціоністів і пленум ГО "Всеукраїнська асоціація інфекціоністів", м. Житомир, 5-6 Жовтня 2017 року: 90-92. (Особистий внесок 0,05 авт. арк. Дисертант формував дизайн дослідження, здійснював набір хворих, їх обстеження, призначення діагностики, аналіз та інтерпретацію даних, написання тез, їх перевірку).

25) Патент на корисну модель №144948. Україна, МПК G01N 33/49. Опубл. 10.11.2020. «Спосіб оптимізації розрахунку ступеню фіброзу з використанням неінвазивних індексів у хворих на хронічні вірусні гепатити»/ М. Д. Чемич, А. Г. Лішневська, О. Б. Берест, В. А. Паращенко, заявник і патентовласник Сумський державний університет. – № U 2020 02 685 . Заявлено 04.05.2020; Бюл. № 21, 2020р.

Апробація одержаних результатів.

Основні матеріали та положення дисертації були викладені та обговорені на: X з'їзді інфекціоністів України «Інфекційні хвороби: здобутки і проблеми у діагностиці, терапії та профілактиці» (Суми, 2021),

Міжнародній науковій конференції з медицини, організованої в рамках 78-ї Міжнародної наукової конференції Латвійського університету (Рига, 2020); науково-практичній конференції з міжнародною участю «Мечниковські читання» (Харків, 2020),

Міжнародній конференції охорони здоров'я «Суспільне здоров'я в Україні сучасні виклики та перспективи розвитку», (Суми, 2020); науково-практичній конференції з міжнародною участю (Харків, 2020);

Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти» (Суми, 2019);

Всеукраїнській науково-практичній конференції і пленумі ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів», (Кропивницький, 2019);

Всеукраїнській науково-практичній конференції інфекціоністів «Інфекційні хвороби і біобезпека» (Хмельницький, 2019);

Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Біомедичні перспективи» (Суми, 2019),

Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Біомедичні перспективи» (Суми, 2018);

Всеукраїнській науково-практичній конференції інфекціоністів і пленумі ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів» (Чернівці, 2018),

науково-практичній конференції з міжнародною участю, що присвячена 95-річчю кафедри інфекційних хвороб Харківського національного медичного університету (Харків, 2018),

науково-практичній конференції з міжнародною участю (Харків, 2017),

Всеукраїнській науково-практичній конференції присвяченій 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією СумДУ (Суми, 2017),

Всеукраїнській науково-методичній конференції, присвяченій 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету (Суми, 2017),

Міжнародній науково-практичній конференції студентів та молодих вчених (Суми, 2017),

Всеукраїнській науково-практичній конференції інфекціоністів і пленумі ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів», (Житомир, 2017).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності.

Матеріали дисертації викладено українською мовою, з науковою послідовністю за формально-логічною структурою. Матеріали ілюстровані рисунками й таблицями.

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (Протокол №1 аналізу звіту подібності щодо перевірки роботи на плагіат системою StrikePlagiatism. Sumy State University від 18.10.2021 р.). Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно, і не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта.

Відповідність фаху.

Дисертаційна робота Лішневської А. Г. «Клінічні, лабораторні та імунологічні зміни при вірусному гепатиті С, залежно від ступеня фіброзу печінки і лікування» за змістом завдань та методів дослідження, які розв'язують конкретні наукові завдання, отриманими результатами, практичною та теоретичною значимістю відповідає спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Загальний висновок.

Дисертантка Лішневська Анастасія Геннадіївна у повному обсязі виконала наукову та освітню складові освітньо-наукової програми у відповідності до «Індивідуального плану наукової роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії», затвердженого Вченою радою Сумського державного університету (протокол № 5 від 04.12.2017).

Дисертаційну роботу Лішневської Анастасії Геннадіївни «Клінічні, лабораторні та імунологічні зміни при вірусному гепатиті С, залежно від ступеня фіброзу печінки і лікування», яка виконана у Сумському державному університеті, слід кваліфікувати як закінчену науково-дослідну роботу, яка містить нове вирішення актуального завдання сучасної медицини, присвячене удосконаленню діагностики фіброзу печінки у хворих на ХВГС.

За актуальністю проблеми, методичними підходами, обсягом, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципів наукових положень, науково-теоретичним та практичним значенням дисертація Лішневської Анастасії Геннадіївни «Клінічні, лабораторні та імунологічні зміни при вірусному гепатиті С, залежно від ступеня фіброзу печінки і лікування» повністю відповідає вимогам п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

Рецензенти:

Доцент кафедри інфекційних хвороб
з епідеміологією
Сумського державного університету,
доктор медичних наук, доцент

Ніна МАЛИШ

Доцент кафедри сімейної медицини
з курсом дерматовенерології
Сумського державного університету,
кандидат медичних наук, доцент

Оксана МЕЛЕХОВЕЦЬ

